

Betænkning

over forslag til lov om ændring af byggelov. (Energibesparelse ved drift og vedligeholdelse af varme- og ventilationsanlæg).

(Afgivet af boligudvalget den 29. november 1977).

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder. I forbindelse hermed har boligministeren dels skriftligt, dels i samråd besvaret en række spørgsmål.

Udvalget har desuden modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Hr. Henning Askby, Holbæk,
Hr. Holger Andersen, Stautrup,
Cleanodan A/S, Glostrup,
Dansk Smedemesterforening,
Dansk VVS-Installatør Forening,
Metalindustriens Efteruddannelsesudvalg,
Oliefyр-Service Sammenslutningen, OSS,
Sammenslutningen af Oliefyрingsfirmaer,
København,
Skorstensfejerlauget af 11. februar 1778 og
VVS-Entreprenørforeningen, København.

I bemærkningerne til lovforslaget henvises bl. a. til den betydelige energibesparelse, der vil kunne opnås ved en mere kvalificeret pasning og en regelmæssig justering og vedligeholdelse af opvarmnings- og ventilationsanlæg. Blandt de foranstaltninger, som kan komme på tale, nævnes navnlig krav om, at større anlæg skal passes af personer, som har gennemgået en særlig uddannelse, og at der med regelmæssige mellemrum skal foretages kvalificeret eftersyn og indregulering af oliefyр.

Under et samråd har boligministeren uddybet disse bemærkninger bl. a. med følgende oplysninger:

For så vidt angår spørgsmålet om kvalificeret pasning af de større oliefyр har boligministeren oplyst, at de teknologiske institutter og de tekniske skoler er i gang med en

omstrukturering af varmemesteruddannelsen. Uddannelsen skal gøres mere nuanceret, så den passer på forskellige niveauer. Endvidere er uddannelsen blevet overført til arbejdsdirektoratets specialarbejderuddannelse, således at der kan ydes betaling for tabt arbejdsfortjeneste under kurset. Med den forventede kapacitetsudvidelse og graduering af uddannelserne kan uddannelsesbehovet hos varmemestre, der passer større anlæg, bedre imødekommes. Boligministeren har til hensigt at følge uddannelsesaktiviteten inden for området, før der tages stilling til, om der er behov for tilskyndelse til yderligere uddannelse.

Det er ikke hensigten at stille særlige krav vedrørende anlæg, der betjener mindre end 20 lejligheder, og for de større anlæg forestiller man sig en graduering, således at en såkaldt „egentlig varmemesteruddannelse“ først kommer på tale ved anlæg for mere end 400 lejligheder eller tilsvarende.

For så vidt angår spørgsmålet om regelmæssigt eftersyn og indregulering af oliefyр har boligministeren oplyst, at den foreslåede kontrol tænkes baseret på den under justitsministeriet hørende skorstensfejerordning efter brandlovgivningen, hvorefter landet er opdelt i 212 skorstensfejermesterdistrikter.

Der foretages efter brandloven skorstensrensning 3 gange årlig i parcelhussektoren og flere gange (6-12 gange) ved større fyрingsanlæg.

Kontrolmålingen af anlæggenes driftstilstand skal omfatte måling af røggastemperatur, kuldioxid og sodtal.

Disse tal agtes fastsat således, at de kan opnås ved en normal justering, regulering og vedligeholdelse uden kemiske ændringer af brændslet f. eks. i form af tilsætning af additiver.

Det er over for boligministeren oplyst, at skorstensfejerne allerede nu har den uddannelsesmæssige baggrund for at foretage kontrolmålinger på de mindre anlæg, og at de efter en kortere efteruddannelse (ca. 1 uge) vil kunne påtage sig at kontrollere de større anlægs driftstilstand. Efteruddannelsen vil kunne tilendebringes i løbet af 2 år.

En sådan kontrolmåling skal foretages af skorstensfejeren én gang årligt i forbindelse med en skorstensrensning. Såfremt kontrolmålingen viser utilfredsstillende resultater, skal ejeren have meddelelse herom med nærmere vejledning, jfr. nedenfor. Det overlades til ejeren selv at sørge for justering og indregulering af fyringsanlægget, f. eks. ved en installatør, gennem særlig konsulentordning el. lign. Skorstensfejeren skal ikke kunne foretage dette arbejde, idet laugene har frabedt sig en sådan sammenblanding af kontrol- og justeringsfunktionen.

På grundlag af skorstensfejerlaugets oplysninger om skorstensfejernes uddannelsesmæssige baggrund vil en kontrolordning for de mindre anlæg kunne iværksættes ret hurtigt, mens kontrol af større anlæg må afvente den foran omtalte efteruddannelse af skorstensfejeren. Eventuelt vil en kontrolordning for de større anlæg kunne gennemføres etapevis, efterhånden som skorstensfejerdistrikterne har tilstrækkeligt udannet personale.

Anlæg med ikke-fejningspligtige skorstene bør ligesom andre anlæg kontrolleres med henblik på den ønskelige justering m. v., ikke mindst fordi det ofte drejer sig om større anlæg med stort olieforbrug. En del af disse anlæg er allerede undergivet kvalificerede frivillige kontrolordninger under Dansk Kedelforening og Boligselskabernes Landsforening.

Boligministeriet har indledt orienterende forhandlinger med Dansk Kedelforening. Der er endnu ikke taget stilling til, hvorledes de frivillige kontrolordninger vil kunne indpasses i en obligatorisk ordning, men man overvejer muligheden af at undtage de af DK og BL omfattede anlæg fra yderligere kontrolmålinger, ligesom man ikke har af-

sluttet overvejelserne om gennemførelsen af kontrolmåling i de anlæg, der ikke er omfattet af fejningspligten, og som heller ikke er tilsluttet en frivillig kontrolordning.

En del af disse sidstnævnte anlæg vil muligvis kunne bringes ind under enten skorstensfejerordningen eller de eksisterende frivillige ordninger. Der er ikke taget stilling til en løsning for de resterende anlæg.

Den her skitserede ordning er i princippet tiltrådt af justitsministeriet. Enkelthederne agtes forinden iværksættelse drøftet nærmere med justitsministeriet, Kommunernes Landsforening, Skorstensfejerlauget samt Grundejernes Landsorganisation m. v.

Da lovforslaget indgår som en bestanddel af byggeloven, følger det heraf, at overtrædelser (f. eks. undladelse af at foretage påkrævet justering af et oliefyrt) er undergivet byggelovens almindelige sanktionssystem, således at lovliggørelse kan gennemtvinges og overtrædelser er omfattet af lovens bestemmelser om bødestraf.

I udvalget har dette givet anledning til alvorlig betænkelighed. Man har navnlig hæftet sig ved, at byggeloven først og fremmest regulerer byggeriets opførelse ud fra sikkerheds-, brand- og sundhedsmæssige hensyn, medens der her er tale om foranstaltninger, der vedrører ejendommens drift, som ikke i øvrigt er reguleret ved loven. Der er endvidere henvist til, at de økonomiske fordele ved at foretage påkrævede justeringer i sig selv må antages at være et tilstrækkeligt incitament for ejeren til at foretage det fornødne.

Boligministeren har heroverfor gjort gældende, at energisituationen er så alvorlig, at effektive foranstaltninger til nedbringelse af olieforbruget er nødvendige, og han betvivler, at de ønskelige resultater kan opnås ad frivillighedens vej. Efter omstændighederne har han imidlertid erklæret sig indforstået med at forsøge en ordning på frivillighedens grund, idet han samtidig har forbeholdt sig at tage spørgsmålet op, såfremt de indhøstede erfaringer skulle tilsige det.

Boligministeren har herefter stillet det nedenfor angivne ændringsforslag, der alene giver hjemmel til at foreskrive obligatoriske kontrolmålinger som grundlag for vejledning og anvisning til ejerne om, hvad der bør foretages for at opnå en god fyringsøkonomi m. v.

Det er for boligministeren en forudsætning herfor, at der gives ham mulighed for at gennemføre en udvidet information. Dels vil han i forbindelse med ordningens iværksættelse gennem annoncer informere ejerne, dels agter han at lade fremstille brochuremateriale og lignende, som skorstensfejerne under deres besøg kan udlevere. Udgifterne herved er skønnet at ville udgøre ca. 1 mill. kr. det første år, 400.000 kr. det andet år og 200.000 kr. det tredje år.

Boligministeren har endelig givet oplysning om forskellige undersøgelser om de besparelser i olieforbruget, som en kontrolordning må forventes at kunne medføre.

Det fremgår af disse undersøgelser, at den årlige besparelse efter det oprindelige forslag kunne anslås til ca. 500 mill. kr. årligt. Men i og med at man giver afkald på muligheden for obligatorisk gennemførelse af påkrævede foranstaltninger, må besparelsen påregnes at blive en del mindre.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets, Danmarks kommunistiske partis, Danmarks retsforbunds og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med det af boligministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) vil nærmere redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Et *andet mindretal* (Danmarks kommunistiske partis og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *tredje mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) vil nærmere redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Ændringsforslag.

Til § 1.

Af *boligministeren* tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Kirsten Jacobsen (FP), Kjærulff-Schmidt (FP), Kaj Han-

sen (DKP), Mølgaard (DR) og Wilhelm (VS)):

Paragraffen affattes således:

„§ 1.

I byggelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 530 af 25. oktober 1976, som ændret ved lov nr. 278 af 8. juni 1977, indsættes efter § 31:

„§ 31 A. Boligministeren kan i forbindelse med udsendelse af vejledninger om energiøkonomisk drift og vedligeholdelse af varme- og ventilationsanlæg fastsætte bestemmelser om udførelse af obligatoriske kontrolmålinger af sådanne anlægs driftstilstand, herunder bestemmelser om gebyrer for udførelse af kontrolmålingerne. Bestemmelserne om kontrolmålinger finder anvendelse på såvel nye som på bestående anlæg.“

Bemærkninger.

Ved ændringsforslaget ændres det oprindelige lovforslag således, at foranstaltninger til modvirkning af unødvendigt energiforbrug ved drift og vedligeholdelse af opvarmnings- og ventilationsanlæg søges opnået ved information og vejledning af ejerne uden anvendelse af byggelovens almindelige sanktionssystem.

Til konstatering af, om der er behov for sådanne foranstaltninger, foreslås det herefter, at boligministeren skal kunne fastsætte bestemmelser om obligatoriske kontrolmålinger af sådanne anlæg.

I forbindelse med udførelsen af obligatoriske kontrolmålinger er det herefter hensigten gennem oplysningskampagner o. lign. at tilskynde anlægsejere/brugere til at følge kontrolmålingerne op med fornøden justering og regulering på frivillig basis. Det er herved forudsat, at de fornødne midler her til stilles til rådighed, foreløbig over en 3 års periode.

Ved gennemførelse af regelmæssige obligatoriske kontrolmålinger vil man få mulighed for at vurdere, om anlæggenes driftstilstand forbedres. Man vil således nøje følge resultaterne af kontrolmålingerne med henblik på at undersøge, hvorvidt der opnås den fornødne energibesparelse.

Bet. o. lovf. vedr. byggelov.

Forslaget tilsigter endvidere at tilvejebringe hjemmel til fastsættelse af gebyrer for udførelsen af kontrolmålingerne.

I tilslutning til kontrolordningen vil bo-

ligministeriet udsende de fornødne vejledninger m. v., hvoraf bl. a. vil fremgå, hvilke grænser for røggastemperatur, sodtal og kuldioxid der ikke bør overskrides.

Knud Damgaard (S), *Grünbaum (S)*, *Henning Jensen (S)*, *Erling Olsen (S)*.
formand.

Kaj Poulsen (S), *Winnie Russell (S)*, *Niels Helveg Petersen (RV)*.

Christophersen (V), *Johan Philipsen (V)*, *Kjeld Andersen (KF)*, *Langsted (CD)*.
næstformand.

Arne Bjerregaard (KrF), *Kirsten Jacobsen (FP)*, *Kjærulff-Schmidt (FP)*.

Mølgaard (DR), *Kaj Hansen (DKP)*, *Wilhelm (VS)*.

Partiet SF var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.